

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 52C/303/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215216009
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Roštárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1215216009.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudkyňou JUDr. Alenou Roštárovou v právnej veci navrhovateľky: P. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XX/B, B., zast. JUDr. Dušan Jovankovič, advokát s. r. o., so sídlom Doležalova 5, Bratislava proti odporcovi: D. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XX, B., zast. pov. zást. P. I. Q., bytom A. B. X, B., o vrátenie daru, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Navrhovateľka je p o v i n á zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 366,26 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02. 07.2015 domáhala aby súd určil, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti - bytu č. X nachádzajúcom sa a X. poschodí na X. ulici č. XX/B V. B., okres B. D., obec B. mestská časť J., k.ú. Z., zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom v Bratislave, katastrálnym odborom, postavenom na parcelách registra „C“ KN p. č. XXXX/X o výmere 3409 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria; p. č. XXXX/X o výmere 15 m², zastavané plochy a nádvoria zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom v Bratislave, katastrálnym odborom; spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a podiel na pozemku v podiele 9441/1 000 000 (ďalej iba ako „byt“). Navrhovateľka sa takisto domáhala náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnila tým, že darovacou zmluvou zo dňa 24. 09. 1998, ktorej vklad bol povolený na základe rozhodnutia príslušnej správy katastra dňa 21. 12. 1998 pod číslom konania V.-XXXX/XX darovala predmetný byt spolu so všetkými vlastníckymi podielmi špecifikovanými v darovacej zmluve svojmu vnukovi, D. F. (odporcovi). Ďalej uviedla, že odporca zriadil v jej prospech vecné bremeno, ktoré spočívalo v práve doživotného užívania bytu na základe V.-XXXX/XX zo dňa 21. 12. 1998, pričom sa navrhovateľke zaviazal, že môže byť užívať až do svojej smrti, pričom sa bude o ňu starať, pomáhať jej, navštevovať ju a nedá ju do ústavnej starostlivosti. Navrhovateľka uviedla, že v máji 2013 utrpela ťažký úraz v dôsledku ktorého utrpela zlomeninu ramennej kosti s vyklíbením plecového kĺbu následkom čoho bola hospitalizovaná a každý deň musela chodiť na rehabilitácie. Počas tohto obdobia bola imobilná a odkázaná na cudziu pomoc vo všetkých smeroch. Navrhovateľka tvrdila, že odporca mal informácie o jej zlom zdravotnom stave a jej odkázanosti na pomoc iných, nakoľko ho o tomto sama informovala. Keď sa však od odporcu dožadovala pomoci ten jej povedal: „Ak potrebuješ sanitku, ja ti ju zavolám“. Odporca o navrhovateľku neprejavil žiadny záujem, nenavštívil ju a takisto jej nepomohol s dopravou na rehabilitáciu, ktorú navrhovateľka musela absolvovať.

Navrhovateľka ďalej tvrdila, že si v období, kedy navštevovala rehabilitácie doma pripravila kúpeľ, ale nakoľko jej prišlo nevoľno a vzhľadom na jej predchádzajúci úraz, nebola schopná sa svojpomocne

dostať z vane, kde sa nachádzala. Vo vani bola od nedele do piatku, t.j. šesť dní. Následne ju vyslobodila až záchranná služba, ktorú privolať jej sused, pán B. a navrhovateľka bola hospitalizovaná s rozsiahlou maceráciou kože chrbta a končatín a uroinfektom. Navrhovateľka tvrdila, že počas inkriminovaného obdobia (t.j. šesť dní čo sa nachádzala vo vani) ju odporca nijakým spôsobom nekontaktoval a neprejavil o ňu záujem. Keď sa neskôr dozvedel že bola navrhovateľka hospitalizovaná, nebol ochotný sa o ňu postarať.

Navrhovateľka ďalej uvádzala, že správanie odporcu, ktorý sa o ňu vôbec nezaujíma, odmieta jej v prípade potreby poskytnúť pomoc, nenavštevuje ju, nezavolá jej z vlastnej iniciatívy, často hovory od navrhovateľky schválne nezdvíha, je odmietavý voči pokusom navrhovateľky o nadviazanie dialógu a po požiadaní o pomoc odkazuje navrhovateľku na štátne inštitúcie ako nemocnicu a pod. je dlhodobého charakteru. Na základe uvedeného mala navrhovateľka za to, že odporca sa voči nej správa tak, že porušuje dobré mravy a súčasne jej ako daryni neprejavuje primeranú vďaku a preto ho listom zo dňa 12. 06. 2015, doručeným dňa 19. 06. 2015 požiadala o vrátenie daru.

Navrhovateľka vo svojom návrhu poukázala na § 630 Občianskeho zákonníka podľa ktorého sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný k nemu alebo k členom jeho rodiny správa tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Predpokladom na vrátenie daru je také správanie sa obdarovaného, ktoré hrubo porušuje dobré mravy, ktoré spočíva vo veľkom nevďaku obdarovaného. Za hrubý nevďak sa považuje správanie, ktoré sa z hľadiska značnej intenzity alebo sústavného porušovania v dôsledku svojho trvania, priebehu a pôsobenia na darcu alebo členov jeho rodiny považuje za hrubé porušenie dobrých mravov, pričom ide napr. o fyzické a psychické násilie voči darcovi alebo neposkytnutie potrebnej pomoci v starobe alebo chorobe, ak je darca na pomoc obdarovaného odkázaný.

Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu doručenému súdu dňa 08. 09. 2015 žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov právneho zastúpenia. Odporca uviedol, že nesúhlasí so skutkovými dôvodmi uvedenými vo výzve na vrátenie daru zo dňa 12. 06. 2015, pričom podľa jeho názoru mala uvedená výzva aj formálno-právne nedostatky, keď nebola doručená odporcovi do vlastných rúk a nebola v nej uvedená lehota na vyriešenie problému mimosúdnou cestou. Odporca poukázal nato, že predmetná výzva mu bola doručená dňa 19. 06. 2015 a navrhovateľka podala návrh na začatie konania do podateľne súdu dňa 02. 07. 2015, pričom odporcu v predmetnej veci nekontaktoval žiadny právny zástupca navrhovateľky s pokusom o mimosúadne vyriešenie veci. Odporca ďalej tvrdil, že po prevode vlastníctva bytu darovacou zmluvou, on tento byt ako vlastník nikdy neužíval, ale byt užívala a aj doteraz užíva výlučne navrhovateľka. Uviedol, že v minulosti poskytoval navrhovateľke osobnú starostlivosť vo väčšom rozsahu, nakoľko ju navrhovateľka prijímala avšak po predchádzajúcom súdnom spore o vrátenie daru právoplatne skončeným na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k.: 9Co 34/11-192 zo dňa 24. 11. 2011 navrhovateľka vylúčila odporcu a v zásade aj celú jeho rodinu zo svojej priazne. Odporca poprel tvrdenie navrhovateľky, že by darovacia zmluva obsahovala vecné bremeno, ktoré by predstavovalo povinnosť odporcu poskytovať navrhovateľke osobnú starostlivosť alebo opateru v chorobe, nemocnici a starobe. Uviedol, že v darovacej zmluve bolo uvedené jedine vecné bremeno týkajúce sa doživotného bývania v darovanom byte, pričom toto je zo strany odporcu navrhovateľke nerušene poskytované a odporca nemá od predmetného bytu ani kľúče. Takisto od roku 2010 odporca pravidelne hradí v prospech navrhovateľky náklady spojené s užívaním bytu.

Odporca ďalej tvrdil, že navrhovateľka od neho dobrovoľne neprijíma žiadnu pomoc, nedovoľuje mu navštíviť ju, nezdvíha telefón, odporcovi len výnimočne otvorí dvere pričom ho nepustí dovnútra. Odporca uviedol, že v deň navrhovateľkiných 90 narodenín prišiel za navrhovateľkou spolu so svojou matkou a darčekom avšak navrhovateľka ich nepustila do bytu a keď odchádzali videli ako sa pozerá schovaná za záclonou pričom následne sa dozvedeli, že navrhovateľka na ďalší deň organizovala svoju oslavu bez ich prítomnosti. Odporca uviedol, že naposledy bol v predmetnom byte počas pobytu navrhovateľky v nemocnici v období od 20. 08. 2013 do 11. 09. 2013.

Odporca taktiež žiadal aby súd prihliadol na nasledovné skutočnosti: vo vzťahu k daryni a členom jej rodiny zo strany odporcu nikdy nedošlo k fyzickému násiliu, odporca nikdy nevyvolával hádky napriek stupňujúcim sa útokom na jeho osobu zo strany navrhovateľky po prehratom súdnom spore, odporca sa nikdy nesprával spôsobom, ktorý by hrubo porušoval dobré mravy, z darovacej zmluvy nevyplýva, že by sa mal o navrhovateľku postarať a ona sama pomoc odmieta. Taktiež odporca umožňuje navrhovateľke bezodplatne (okrem úhrady elektriny a televízie) užívať predmetný byt, pričom takéto vecné bremeno v prospech navrhovateľky ani nebolo zriadené. Odporca ďalej uvádza, že sa snažil o navrhovateľku starať, avšak z jej strany došlo k osočovaniu a verbálnemu napádaniu jeho osoby. K prvému úrazu navrhovateľky odporca uviedol, že sa o ňom dozvedel až od príbuzných z Topoľčian nakoľko navrhovateľka ho síce v správe uviedla ako kontaktnú osobu ale telefónne číslo, ktoré

uviedla patrilo jej dcére, ktorá býva v Topoľčanoch. Čo sa týka rehabilitácií, odporca uviedol, že tieto sa konali každý druhý deň dopoludní a bolo pre neho nemožné zabezpečovať odvoz na všetky, nakoľko je zamestnaný. Ponúkol však navrhovateľke, že jej bude platiť taxi službu, čo však odmietla.

O druhom úraze a následnej hospitalizácii navrhovateľky sa odporca dozvedel až po tom, čo ho kontaktovala polícia, pričom akonáhle sa túto informáciu dozvedel, utekal za navrhovateľkou do nemocnice. Tam bol požiadany, aby išiel navrhovateľke prevziať osobné veci z bytu, avšak navrhovateľka mu nechcela vydať kľúče od bytu, dostal ich až následne od sestričky. Vtedy si dal odporca urobiť duplikát kľúčov od predmetného bytu, ako tvrdil, za účelom prípadnej pomoci navrhovateľke, avšak táto po návrate z nemocnice zámok vymenila.

Odporca uviedol, že navrhovateľkina predstava o tom ako má odporca reagovať na jej telefonickú žiadosť o pomoc, má spočívať v okamžitom príchode, čo je však zo strany odporcu často nemožné nakoľko je v práci, niekedy aj mimo Bratislavy. Vždy sa však snaží navrhovateľke aspoň telefonicky pomoc zabezpečiť. Odporca s manželkou sa taktiež starajú aj o svoje dve deti a preto nemôžu navrhovateľke poskytovať 24 hodinovú starostlivosť. Odporca taktiež poukazuje nato, že všetky snahy o bežnú pomoc navrhovateľka rezolútne odmieta a s obľubou používa frázu „Od rodiny F. do konca svojho života už nič nechcem“.

Po úraze z augusta 2013 odporca aj so svojou matkou navrhovateľku navštevoval a urobili jej aj veľký nákup aby mala všetko čo potrebuje. Odporca zistil, že už pred úrazom si navrhovateľka vybavovala bývanie v penzióne blízko Topoľčian, avšak nakoľko tento penzión nespĺňal požiadavky na ubytovanie navrhovateľky, odporca jej odporučil iné zariadenia. Odporca poskytol osobnú pomoc pri návšteve posudkového oddelenia na BSK za účelom posúdenia navrhovateľkinho odkázania na sociálnu službu, pričom predmetná žiadosť bola spísaná dňa 30. 08. 2013 a podpísala ju sama navrhovateľka spolu so žiadosťou o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, avšak potom už navrhovateľka o tomto s odporcom nekomunikovala.

Z právneho hľadiska odporca poukázal na judikát č.: R 61/1997 a taktiež na princíp vzájomnosti vyjadrený v rozsudku NS SR sp. zn.: 3Cdo 2018/2010. Taktiež uviedol, že správanie navrhovateľky nepožíva ochranu akú sama prezentuje, nakoľko jej prevažnou motiváciou je poškodiť či znevýhodniť odporcu a ide o šikanóznny výkon práva. Otázka, či odporca svojím správaním porušuje dobré mravy je skutkovou otázkou, ktorá musí byť navrhovateľkou nielen tvrdená, ale aj preukázaná.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov I. O., P. F. Š.D., M. G., T. H., T. V., V. F., D. F. a P.na K., spisom č. k. 11C/101/2009. Súd ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Z darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 24. 09. 1998 medzi navrhovateľkou ako darykyňou a odporcom ako obdarovaným vyplýva, že navrhovateľka darovala odporcovi nehnuteľnosť - byt č. X, ktorého bola výlučnou vlastníčkou, zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. Z., nachádzajúci sa na X. poschodí na X. ulici č. XX-XX v B., v bytovom dome súp. č. XXXX a XXXX na pozemku parc. číslo XXXX/X a XXXX/X zastavaná plocha o výmere 3409 m² a 15 m². Súčasťou vlastníctva bytu je aj spoluvlastnícky podiel na spoločných priestoroch a konštrukciách obytného domu v podiele 9441/ 1 000 000 a pozemku. Účastníci si v čl. VI zmluvy dohodli, že sa v prospech navrhovateľky zriadi doživotné užívanie darovaného bytu. Vklad bol povolený dňa 21. 12. 1998 pod číslom V.- XXXX-XX.

Z listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. Z. zo dňa 15. 06. 2015 vyplýva, že odporca je výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. V časti C: farchy, p. č. XX je zapísané vecné bremeno zodpovedajúce právu doživotného užívania darovanej nehnuteľnosti v prospech navrhovateľky.

Z lekárskej prepúšťacej správy navrhovateľky zo dňa 11. 09. 2013 vyplýva, že navrhovateľka bola hospitalizovaná od 20. 08. 2013 do 11. 09. 2013 v Univerzitnej nemocnici Bratislava, ŠGN Podunajské Biskupice z dôvodu, že niekoľko dní ležala doma vo vani a v dôsledku tohto u navrhovateľky došlo k macerácii kože chrbta a končatín a uroinfektu. Ako najbližší príbuzný je v správe uvedený odporca.

Z písomnej výzvy na vrátenie daru zo dňa 12. 06. 2015, prevzatej dňa 19. 06. 2015 vyplýva, že navrhovateľka sa ako darykyňa domáhala voči odporcovi ako obdarovanému vrátenia daru - nehnuteľnosti označenej v návrhu z dôvodu, dlhodobého nezájmu odporcu o navrhovateľku napriek jeho vedomosti o veku a zdravotnom stave navrhovateľky. Navrhovateľka vo výzve ďalej ako dôvod na vrátenie daru uvádza, že odporca svojím správaním hrubo porušuje dobré mravy, pričom toto správanie má spočívať najmä v neposkytnutí pomoci (pri nakupovaní, doprave, návšteve lekárov a pod.),

nenavštevovaní zo strany odporcu v nemocnici, neposkytnutí starostlivosti po návrate z nemocnice, ďalej nezdvíhanie telefonických hovorov navrhovateľky, prípadne odkazovanie navrhovateľky na záchrannú službu a lekárov.

Z písomnej listiny zo dňa 05. 06. 2015 vyplýva, že navrhovateľka do spisu založila vyjadrenie T. H., v ktorom je inter alia uvedené, že navrhovateľka sa jej sťažovala, že jej vnuk D., hoci je vlastníkom predmetného bytu ňo nestará a keď ho navrhovateľka osloví a prosí o pomoc správa sa arogantne, útočne a dokonca jej vulgárne nadáva. Pomohol jej akurát s vymaľovaním po oprave rozvodu plynu, aj to po cirkuse.

Z prehlásenia I. O. zo dňa 29. 05. 2015 vyplýva, že navrhovateľka má vnuka, ktorý jej nepomáha a nejaví o jej osobu záujem. Z tohto prehlásenia ďalej vyplýva, že bola u navrhovateľky na návšteve keď sa snažila kontaktovať vnuka telefonicky a požiadať ho o pomoc, pričom ho viackrát skúšala prezvoniť, načo on vôbec nereagoval. Ďalej menovaná v prehlásení uviedla, že keď bola navrhovateľka hospitalizovaná v X.C. B., kde bol za ňou aj vnuk ako riešenie jej navrhol podpísať pobyt v domove dôchodcov, čo odmietla. Staráť sa o ňu vnuk nechce. Záverom uviedla, že to je jej pozorovanie a názor na vec.

Z rozsudku sp. zn.: 11C/101/2009 zo dňa 06. 07. 2011 vyplýva, že prvostupňový sud zamietol návrh navrhovateľky o určenie vlastníckeho práva k predmetnému bytu z dôvodu vrátenia daru voči odporcovi. Predmetný rozsudok prvostupňového sudu potvrdil aj Krajský súd Bratislava svojim rozsudkom zo dňa 24. 11. 2011 sp. zn.: 9Co/343/2011.

Z vyúčtovaní nákladov spojených s užívaním bytu za roky 2011 - 2014 vyplýva, že tieto sú adresované odporcovi.

Z čestného prehlásenia P. K. vyplýva, že 02. 08. 2013 v popoludňajších hodinách mu majiteľ bytu č. X na X. XX/B D. F. odomkol byt.

Zo žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu zo dňa 30. 08. 2013 vyplýva, že navrhovateľka predmetnú žiadosť podpísala a táto bola doručená 02. 09. 2013 BSK. V uvedenej žiadosti žiadala navrhovateľka o celoročnú sociálnu službu v domove sociálnych služieb. Prílohou bola žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby poskytovateľom CSS Náruč Záchran Senior & Junior, Solčany.

Z čestného prehlásenia V. F. zo dňa 18. 04. 2016 vyplýva, že je dcérou navrhovateľky. Dňa 09. 08. 2013 bola informovaná políciou, že matka bola hospitalizovaná. Dňa 10. 08. 2013 hneď ráno odcestovala do B. a so svojim synom Igorom (odporca) matku navštívili a priniesli jej osobné veci. Zdržala sa tam 5 dní, upratali celý byt a denne ju chodili navštevovať. Požiadala sestru Jarmilu, aby matku spoločne navštívili dňa 17. 08. 2013 a to aj z dôvodu, že matka si vybavovala pobyt v opatrovateľskej službe v B.. Toto jej neodporúčali lebo penzión nemá dobrú povest', navrhli jej lepší a komfortnejší pobyt v Solčanoch vzdialený iba 5 km od bydliska oboch dcér, s čím súhlasila a podpísala potrebné tlačivá. Nie je pravdou, že ju k tomu donútili. Ďalej uviedla, že po prepustení z nemocnice 11. 09. 2013 znova prišla do B. navarila a čakala na príchod sanitky. Mame navrhla, aby išla k nim, že rehabilitáciu môže absolvovať aj v Topoľčanoch. Toto však matka odmietla, že si vezme taxík alebo sanitku, pričom jej dala najavo aby z bytu odišla, že si poradí aj sama. Telefón im nezdvíha a kľúče od bytu syn nemá. Dňa 30. 01. 2014 matku navštívili na jej 90 narodeniny, bola doma, ale do bytu ich nevpuštila. Tým sa ich komunikácia definitívne skončila. Nemôže niekomu pomáhať, keď o pomoc nestojí. Záverom uviedla, že matka je na jej vek mobilná, čo dokazuje aj časté vycestovanie po rodine a známych. Ich však nenavštívila a nevidela doposiaľ ani svoje pravnúčatá.

Z prehlásenia P. F., dcéry navrhovateľky vyplýva, že jej matka sa z dôvodu zlého zdravotného stavu spoliehala na vnuka D. F., že jej pomôže, kým nevyzdravie. V období po auguste 2013 sa jej opakovane sťažovala, či už na návšteve, alebo do telefónu, že potrebuje pomoc zaviesť k doktorovi, nakúpiť, upratať. Vlastný vnuk a rodina jej nechce pomôcť, opatrit' ju, nemá na ňu čas a musí cudzích prosiť o pomoc. Teraz sa má už lepšie, ale stále veľmi ťažko nesie, že keď potrebovala pomoc, jej vnuk D. sa o ňu nepostaral a nezaujímá sa o ňu.

Právny zástupca navrhovateľky v priebehu konania zotrval na návrhu a ďalej uviedol, že navrhovateľka darovala byť odporcovi v pohnútke, že sa o ňu postará, čo nemôžu dcéry, ktoré bývajú mimo B..

Navrhovateľka v priebehu konania uviedla, že keď sa dolámala zavolala odporcovi do roboty čo sa jej stalo, aby vedel, že ide do nemocnice. On neprišiel, ale o to nežiadala, aby prišiel, len chcela, aby vedel čo je ňou. Potom bola v nemocnici, kde ju operovali a po 3 dňoch pustili domov. Vtedy mu už volala, že jej treba pomôcť, nebol ju za celý ten čas pozrieť, hoci vedel, že je v nemocnici. Žiadala ho po príchode domov, že aby prišiel a pomohol jej, potrebovala chodiť aj na rehabilitáciu. Povedal, že ak mu to vyjde, že príde, bol vtedy v robote. Odporca neprišiel a nepomohol jej, ani raz počas tejto doby. Potom mala úraz vo vani, keď sa vrátila domov prišli spolu s matkou - jej dcérou, ktorá mala už v rukách papiere na umiestnenie do penziónu a chcela, aby to podpísala. Povedala jej, že či nemá ani chrbtovú kosť, že teraz len prišla do bytu a že toto od nej chcú. Odporca tam bol s ňou. V nemocnici, keď bola druhýkrát, tak žiadala odporcu, aby jej doniesol kávu a nejaké oblečenie a soľ. Priniesol kávu a nejakú šťavu. To bolo všetko, žiadne jedlo. Nejaké potraviny jej kúpili, ale nevie čo kúpili. Potom, čo prišla prvýkrát z nemocnice odporcu žiadala, aby ju odviezol na rehabilitáciu a vybral lieky, avšak odporca to neurobil. Odporca jej ani raz nepomohol, žiadne jedlo jej nenakúpil, ani nič podobné. V súčasnosti sa o seba stará sama, sama si aj varí, chodí si sama nakúpiť sama sa umýva sa mimo vane, k lekárovi chodí taktiež sama. Odporca jej vôbec s ničím nepomáha. Zadarmo nič nechcela. On a jeho žena jej trikrát oprali pyžamo, dala mu 200,- Eur na benzín a poslala jeho žene 200,- Eur zato, že oprala pyžamo. Keď bola doma, nič od neho nepotrebovala, nič nežiadala.

Poverená zástupkyňa odporcu v priebehu konania ďalej uviedla, že navrhovateľka od odporcu nežiadala pomoc. Keď ju prichádzal navštíviť, neotvárala mu byt. Odmietala jeho pomoc, aj navštíviť svojich príbuzných. Poukázala na to, že keď bola druhýkrát hospitalizovaná a požiadala odporcu, aby jej doniesol veci, odporca tak urobil. Potom navrhovateľka vymenila zámok, odporca nemal kľúče. Bol odkázaný nato, či mu navrhovateľka zdvihne alebo nezdvihne telefón. Akým spôsobom jej teda mal poskytnúť pomoc, keď sama navrhovateľka o jeho pomoc nestojí. Nie je tiež pravda ani tvrdenie, že odporca nútil navrhovateľku ísť do zariadenia, nebol iniciátorom žiadosti o poskytovanie sociálnej služby, navrhovateľka to iniciovala sama. Odporca ani jeho matka nechápu prečo sa navrhovateľka takto správa, čo sa stalo, vzťahy do roku 2005 boli veľmi dobré, nevedia si vysvetliť prečo sú tieto vzťahy narušené.

Odporca v priebehu konania k veci ďalej uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky, žeby jej niekedy odmietol pomôcť. Nie je pravda ani to, že mu volala po úraze ruky, dozvedel sa to až cez rodinných príslušníkov, že má úraz. Potom ju 3 - 4x viezol na rehabilitáciu v rámci svojich možností, nakoľko je zamestnaný a nemôže poskytovať 24-hodinovú starostlivosť ak má navrhovateľka takúto predstavu. Navrhovateľka mu dávala peniaze v byte, asi 200,- Eur, z nich zobral asi 40,- Eur alebo 50,- Eur, aby zaplatil šeky za elektriku za tento byt, keď bola v nemocnici. Kľúče od bytu nemá, aj keď bola v nemocnici, nechcela mu ich dať sestrička jej ich musela vydrapiť, aby jej mohol doniesť veci, ktoré chcela. Dal spraviť duplikáty od tých kľúčov avšak po návrate z nemocnice cca. po 3 týždňoch, keď sa navrhovateľka pozviechala vymenila zámok, odvtedy kľúče od bytu nemá. V januári 2014 šli s matkou aj s kyticou zablahoželať navrhovateľke k 90-tke, avšak nepustila ich do bytu. Videl, že je doma, lebo keď odchádzali stála za oknom a pozerala, že kto to bol. Potom sa dozvedel, že na druhý deň mala oslavu v Topoľčanoch v reštaurácii, na ktorú ich nepozvala. Nevie prečo navrhovateľka robí prieky, viackrát sa vyjadrila, že „od rodiny F. nijakú pomoc nepotrebuje“. Jeho pomoc odmieta. V práci používa služobný mobil, preto je možné, že keď mu navrhovateľka volá na súkromný, tak jej nezdvihol. Dával jej aj číslo na služobný mobil, že keď bude doobeda niečo potrebovať, aby mu radšej zavolala naň, ale nikdy naň nevolala. Za celé toto obdobie mu vola 5-krát na súkromný mobil. Keď našiel neprijatý hovor od navrhovateľky na súkromnom mobile, tak jej volal späť. Uviedol, že pokiaľ mal kľúče, tak sa dostal do bytu, mohol jej zabezpečiť nákupy. Teraz keby nakúpil a chcel zabezpečiť, aby nemusela nosiť minerálky alebo nejaké ťažšie nákupy, tak sa do bytu nedostane. Keď jej doniesol nákup a minerálky, musel sa s nimi vrátiť, lebo mu navrhovateľka neotvorila.

Z výpovede svedkyne I. O. vyplýva, že je susedka z domu, nemá k navrhovateľke nejaký bližší vzťah ako susedský a odporcu nepozná. Všetky skutočnosti, ktoré vie, vie len z informácie od navrhovateľky. Nikdy odporcu osobne nevidela. Jediný krát v 9/2013 po hospitalizácii navrhovateľky bola svedkom toho, že niekoľkokrát vytáčala jeho číslo, že potrebuje pomoc a volá vnukovi. Ona jeho číslo nepozná, ani na displeji ani nikde inde jeho číslo nevidela, žeby išlo o vnuka. Pomáha jej pri hygiene a masíruje

ju, keďže je masérka, aj v nemocnici ju navštevovala. Manžel jej pomáha s takými prácami, ktoré si nevie sama zabezpečiť. Ďalej viedla, že nikdy nebola svedkom toho, žeby jej odporca odmietol pomoc, toto vie iba z jej rozprávania. Podľa nej jej pomoc neposkytuje, keďže jej pomáhajú oni. Chodí k nej často, nikdy tam nikoho nevidela, ani odporcu ani nikoho z rodiny.

Z výpovede svedka P. F. Š. vyplýva, že u pani A. od roku 2007 do roku 2011 býval, odvtedy je s ňou telefonickom kontakte a navštevuje ju 4 - 5 krát ročne, telefonický kontakt je častejší. Na pána F. má telefónne číslo, videl ho raz. Nikdy s ním nebola svedkom žiadosti pani A. o pomoc pána F. ani osobne, ani telefonicky, o tomto vie iba sprostredkovane od pani A., O. a V.. Sám nikdy nebola svedkom žiadnych takýchto skutočností. Pamätá si, že pri návšteve sa navrhovateľka vyjadrila týmto spôsobom, že žiadala o pomoc a že jej nebola poskytnutá.

Z výpovede svedkyne M. G. vyplýva, že navrhovateľku pozná veľmi dobre, jej dcéra má byť v dome, kde býva a keď navštevuje dcéru, tak vždy zaklope aj navrhovateľke. Predtým úrazom tam chodila 2 - 3 krát do mesiaca, po úraze často, lebo ju vozila na rehabilitácie. Uviedla, že bola svedkom toho, že raz telefonovala pani A. pánovi F. a nezodvihol jej to. Vtedy jej bolo zle, ona bola u nej a nevedela, čo s ňou, tak jej povedala, aby mu zavolała. Ozval sa jej asi po 2 až 3 hodinách, že nestíha, že je v práci. Lekára, ani záchranku nevolali, lebo jej dala obklady a medzičasom sa pani A. uľavilo. Vie iba o tom, čo jej ona povedala, že 1 - 2 krát mu volala, aby ju odviezol na rehabilitáciu, povedal, že nestíha, lebo má toho veľa v robote a nech ide taxíkom. Na rehabilitáciu ju vozila často. Nebude sa mu doprosovať. Navštevuje ju často, keď niečo potrebuje najmä nakúpiť, tak jej pomôže, inak sa potrebuje najmä porozprávať, lebo jej pohyb je obmedzený. Odporcu tam nikdy nevidela, ani nikoho z rodiny nevidela. Navrhovateľka sa jej sťažovala, žeby potrebovala pomôcť s nákupom, najmä s veľkým nákupom, drobnosti si zabezpečí sama. Tiež upratať v byte a povysávať. Zo začiatku, keď prišla z nemocnice, si nedokázala navariť, teraz si vie aj navariť troška. Pani V. jej pomáha s veľkým nákupmi.

Z výpovede svedkyne T. H. vyplýva, že navrhovateľku pozná, lebo s bývala v podnájme v byte vedľa asi do roku 2009. Odporcu tiež pozná z toho obdobia, že chodieval k svojej babke. Osobne pritom, žeby navrhovateľka žiadala o pomoc svojho vnuka a že by to odmietol nebola. O tomto vie od pani A. a od jej priateľky T., priezvisko nevie, ktorú u nej stretla. Chodí k navrhovateľke tak jedenkrát za dva týždne, alebo 1-krát mesačne. Viackrát plakávala, čo nie je u nej zvyčajné a sťažovala sa jej, že volala vnukovi a ten jej buď nebral telefón, alebo jej odmietol pomoc. Žiadala ho napríklad o vozenie na rehabilitácie a nakoniec to skončilo tak, že ju vozila pani G.. Byť darovala tomuto vnukovi, pretože je v Bratislave a istú dobu u nej býval. Počítala s tou pomocou, práve preto, že je v Bratislave.

Z výpovede svedkyne T. V. vyplýva, že navrhovateľka je jej priateľka, spolu pracovali. Odporcu videla, keď sa dobila do bytu, keď bola navrhovateľka vo vani, bol tam aj s mamou. On jej otvoril vtedy byt. Bola svedkom, že navrhovateľka po tom úraze, to už bolo v júni, telefonovala vnukovi, že je potrebné ju odviesť na rehabilitáciu. Ona len v telefóne počula, že nech si zavolá sanitku. Zo dva razy išla ona s navrhovateľkou na rehabilitáciu ako doprovod, išli MHD. Navrhovateľka bola schopná s nejakým doprovodom ísť na rehabilitáciu MHD. Inokedy chodila sanitkou, taxíkom a vozili ju kamarátky. Býva vo vedľajšom dome a navštevuje pani A.Ú. aj 3-krát za deň. O úraze sa dozvedela, až keď tam prišla osobne a otvoril jej vnuk. Inak predtým volala, ale v telefóne zaškrtalo. Navrhovateľka podľa nej potrebuje pomoc s nákupmi, s väčšími jej pomáha. Navrhovateľka na nákupy chodí aj sama, ale nakupuje si už len rohlík, nejaký koláčik, salámu a podobne. Navrhovateľke pomáha aj s väčším varením, niečo jednoduchšie napríklad rezance si uvarí aj sama. Taktiež potrebuje pomoc s hygienou, ona si na chrbát nedočiahne, pohyblivosť ruky má obmedzenú a pomáha jej umývať sa handričkou. Chodia aj do Delfínu peši spolu, kde jej pomáha s hygienou. Ona potrebuje ísť aj na prechádzku, chodí s ňou na prechádzky do parku. Potrebovala by, aby ju niekto navštevoval, je tam sama. Potrebovala by pomôcť s upratovaním, varením, nákupmi, prechádzky, spoločnosť aj k lekárovi odvieť. To že jej nepomáha rodina niesla veľmi ťažko. Všetky peniaze, ktoré zarobila, do 85 rokov robila poskytovala svojim 2 dcéram. Plakala, že má 2 dcéry a nemá vlastne nikoho, tie sú preč. Vnukovi darovala byt, že sa o ňu postará. O neho sa starala od malička, ešte počas pracovného pomeru s ním chodila na výlety. Všetky peniaze aj so svojim manželom vkladali do svojich najbližších, najmä vnukovi a dcére, ktorá stavala dom. Uviedla, že v auguste 2013 bol v byte navrhovateľky odporca a jeho matka. Všetky šuplíky na skriniach boli otvorené, rozhádzané. Pýtala sa, že čo sa stalo, tak jej potom povedali, že je v nemocnici. Nemá vedomosť o tom, žeby niekto v tom byte býval a poskytoval starostlivosť, chodila tam v tom období, keď prišla z nemocnice, ale nikto tam nebola. Uviedla, že nebola prítomná toho, žeby odporca konkrétne v danej situácii povedal niečo, čo

mohlo navrhovateľku poškodiť, zraniť. Navrhovateľka jej nespomínala, žeby niekedy chcela ísť bývať do penziónu, však jej sľubovali, že stavajú domu, že je to pre všetkých. Myslela si, že pôjde tam. Nemá vedomosť, žeby ju matka odporcu volal bývať k nej do X..

Z výpovede svedkyne V. F. vyplýva, že je manželka odporcu a navrhovateľka je manželova babka. Po prvom úraze s rukou sa manžel o navrhovateľku staral, avšak nedozvedel sa o tom od nej ale od jej svokry, jeho mamy, potom jej pomáhal. Taktiež o úraze vo vani a o tom, že je babka v nemocnici, sa nedozvedeli od nej, ale od svorky, ktorá sa to dozvedela od polície. Potom ako sa to dozvedeli, manžel šiel za ňou do nemocnice. Počas hospitalizácie babky za ňou chodil do nemocnice, nosil jej kávu, ovocie, pyžamo, špinavé prádlo doniesol domov, ona ho oprala a čisté jej odniesol do nemocnice. Potom, keď prišla z nemocnice manžel jej nosil vodu, lebo to bolo ťažké. Chodil s ňou aj k lekárom. Babka potom odmietala pomoc. Bola tam aj svokra 3 dni cez deň a potom ju po 3 dňoch poslala babka preč, že nepotrebuje pomoc. Potom cca. po 2 týždňoch manžel tam telefonoval, babka nedvíhala a keď aj zdvihla, povedala, že nič nepotrebuje. Babka sa nestretáva s nimi už od roku 2009. Nebola si pozrieť ani vnúčence. Má podľa nej pocit krivdy, nevie prečo, oni s ňou nemali žiadne rozpory. Myslí si, že preto, že zle vychádza s jej svokrovcami a keď na nich pred nimi vravela s manželom nereagovali, prestala sa stretávať aj s nimi. Manžel aj so svokrou sa snažili ju navštíviť napríklad aj v roku 2014, keď mala narodeniny. Svokra s manželom tam išli, mala aj kyticu, aj napečené koláče, avšak babka neotvorila. Svokra bola z toho dosť nešťastná. V roku 2015 v lete ju navrhovateľka navštívila v robote v Auparku v optike, kde pracuje. Keďže bolo vtedy horúco, spýtala sa jej ako sa má, či dosť pije vodu, povedala jej, že je v poriadku, že ju bolí ruka a že je zhrbená, bolieva ju chrbát. V súčasnosti sa manžel s babkou nenavštevuje. Manžel v súčasnosti nijako nemôže pomáhať, nakoľko kľúče od bytu nemá a keď sa chce do vnútra dostať, babka mu neotvorí. Keď sa jej chce dovolať, tak teraz väčšinou už vôbec nedvíha, predtým občas zdvihla, ale povedala, že nič nepotrebuje. Nájom za byt platí manžel. Pokiaľ ide o iniciatívu o tom, že by babka chcela ísť do nejakého zariadenia, tak vie o tom, že manžel so svokrou vybavovali niečo takého, nakoľko ona pracuje, majú školopovinnú dcéru a nemohla by poskytovať každodennú starostlivosť babke, takisto aj manžel. Manžel a svokra chceli skúsiť niečo vybaviť v Bošanoch. Nakoniec sa tam zistilo, že babka tam už bola a mala o to už záujem, im sa to však nepáčilo. Potom pozerali iné, bližšie k svokre, aby za ňou mohla chodiť, s tým, žeby to bolo za viac peňazí, ktoré boli ochotní svokra aj s manželom doplatiť. Nebola pri komunikácii babky s manželom, vie to len od manžela. Bola by ochotná poskytnúť pomoc, ale aj pracuje na zmeny. Myslí si, že navrhovateľka by potrebovala niekoho ako opatrovníka. Keď babka darovala manželovi byt, tak vtedy vravela, že manžel je jediný, kto sa o ňu stará. Nemá vedomosť, žeby sa správal odporca k navrhovateľke niekedy hrubo či už v priamom kontakte alebo telefonicky, ani nezvyšoval na babku nikdy hlas. Nevie o tom, žeby manžel odmietol pomoc, nikdy neodmietol. Nejako by to zabezpečil, či už sám alebo by zabezpečil napríklad taxík, ak by potrebovala odvieť alebo dovieť nákup. Manžel ju volal na návštevu, ale nechcela.

Z výpovede svedka D. F. vyplýva, že navrhovateľka je jeho svokra, manželka je jej dcéra a je otcom odporcu. Pokiaľ ide o vybavovanie umiestnenia navrhovateľky v domove sociálnych služieb vie, že to bolo na jej žiadosť potom, čo sa ústne dohodla so synom a manželkou, začali oni dvaja vybavovať miesto v okolí v X.. Najskôr to bolo v B.. Keď sa tam však informovali zistili, že si to tam sama vybavuje aj babka. Keďže tam boli sťažnosti, zdalo sa im to nekvalitné a začali sa zaujímať o zariadenie v Q., čo bolo tak isto 3 km vzdialené. Všetko okolo toho vybavoval na základe dohody syn v B.. Vie, že 17. 08. 2013 išli do nemocnice manželka spolu so sestrou, druhou dcérou, aby dali tieto dokumenty navrhovateľke podpísať. Vie, že navrhovateľka s tým súhlasila. Babka u nich nebola asi od roku 2005. Pokiaľ ide o úraz, ktorý sa stal 8/2013, tak prijal telefonát od polície, ktorá volala k nim domov, čo sa stalo babke. Potom, hneď volal synovi, ktorý bol prekvapený, nakoľko o tom nevedel. Manželka hneď išla do B., tam bola 4 dni vtedy, keď bola babka v nemocnici, počas tohto poupratovali so synom byt. Bol spolu s manželkou pozrieť syna asi 11. 10. 2013, neohlásili sa a šli pozrieť babku, avšak nespojili sa spolu, lebo im neotvorila. Pokiaľ vie manželke raz odvtedy volala v lete 2015 a pohádali sa. Pokiaľ ide o syna, ten jej vždy poskytoval pomoc, aj teraz by jej poskytol, nikdy jej neublížil, avšak vie, že nedvíhala telefóny a je ťažké poskytnúť pomoc niekomu, kto to odmieta. Teraz vie o tom, že syn a babka nestretávajú. Pokiaľ ide o darovanie bytu jeho synovi uviedol, že to bolo na podnet navrhovateľky, ona sama sa rozhodla, že ten byt daruje vnukovi. Bolo to v čase, keď bývala s druhom pánom E. a mala obavu, že keď sa oni pomínú, aby sa o byt nezaujímal jeho deti. Bolo to na jej podnet, sama to chcela. Vie, že v darovacej zmluve bolo právo doživotného užívania bytu pre navrhovateľku. Nemá vedomosť, žeby sa syn zaviazal k nejakej opatere a starostlivosti, ani ju nemohol zobrať k sebe, nakoľko sám

s rodinou býva v malom byte a chodí denne do práce, tak to nebolo možné. Ďalej uviedol, že keď sa navrhovateľka vrátila z nemocnice, manželka tam išla, postarala sa o ňu, navarila jej, volala ju k nám domov, avšak navrhovateľka to odmietala. Volal ju aj do X.. Nemá vedomosť, žeby odporca odmietol niekedy poskytnúť pomoc navrhovateľke, má vedomosť, že odmietla ona.

Z výpovede svedka P. K. vyplýva, že je zástupca vlastníkov na Prievozskej 11 - 17. Pani A. tam stretáva, keď chodí na nákupy a odporcu stretol raz, keď riešili balkón. Nemá vedomosť o tom, kto má kľúče od bytu. Potreboval kľúče, aby som sa dostal do bytu, otvoril mu pán F., bolo to 02. 08. 2013 poobede. Pán F. išiel s ním zdola, odomkol mu byt, a pustil ho dnu. Druhýkrát v 9/2013 medzi 18 - 20. 09. 2013 to bolo tak, že sa zastavil za pani A., že potrebujú niečo riešiť s tým balkónom, dať tam zábranu. Ona vytočila zo svojho telefónu pána F., ktorý jej nezdvihol, tak mu dala číslo, aby mu zavolať, s ním riešil ten balkón. Potom s ním riešila niečo pani A., žeby niečo potrebovala. Počul, že to skočilo tak, že nemá čas. Potom sa jej potom spýtal, čoby potrebovala a skočil jej do obchodu kúpiť chleba a minerálky. Pomohol jej len vtedy. S pánom F. odvtedy nekomunikoval, ani s pani A. o byte nekomunikoval. Uviedol, že pán F. si prevzal dňa 09. 09. 2013 štyri čipy od zástupcu vchodu. Navrhovateľku občas stretne, raz - dvakrát do mesiaca tak sa jej spýta ako sa má, prehodia zopár slov. Uviedol, že o tom žeby sa navrhovateľke nedostávalo pomoci od vnuka nejako priamo nehovoril s nikým. So zvončekmi v dome je to tak, že vonku je tabuľka, tam sú čísla, ktoré si naťuká, musí mu pani A. otvoriť bránu a pustí ho ďalej. Potom je druhá brána priamo do vchodu, kde je meno a zvonček a tam priamo zazvoní a ona ho musí pustiť do vchodu. Systém funguje tak, že vpredu v bráne ten kto vchádza uvedie číselný kód a zvrchu ho musí pustiť niekto kto tam býva, lebo pri tom čísle je uvedené meno. Ak ho pustí ten kto tam býva, tak ide ďalej k priamo k bráne do vchodu, kde sa nachádza priamo zvonček s menom toho, kto býva v byte a na ktorý, keď zazvoní, musí ho pustiť ten, kto v byte býva do vchodu. Navrhovateľka vidí do dvora, tzn. vidí na bránu do vchodu. S pánom F. sa stretol kvôli riešeniu zatepfovania a francúzskeho okna.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 628 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma. Darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

Podľa § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

S poukazom na vykonané dokazovanie a citované ustanovenie zákona súd považuje návrh navrhovateľky voči odporcovi za nedôvodný.

Súd poukazuje na nasledovnú konštantnú judikatúru, relevantnú pre posudzovaný prípad, s ktorou sa v celom rozsahu stotožňuje a ktorá je uvedená nižšie.

Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú využívané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom, a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy vždy patrí od prípadu k prípadu sudcovi (R88/1988).

Výklad hrubého porušenia dobrých mravov je v každej posudzovanej veci úplne jedinečný. Závisí na konkrétnych okolnostiach prípadu pričom stupeň závažnosti musí byť hodnotený podľa objektívnych kritérií (Rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 16. 10. 2012, sp. zn.: 16C/221/2011).

Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje darcovi domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Hrubé porušenie dobrých mravov musí v konaní o vrátenie daru preukázať darca. Negatívne správanie obdarovaného k darcovi alebo k jeho rodine, ktoré treba posudzovať ako správanie v rozpore s dobrými

mravmi sa musí prejavovať objektívne. Právne vzťahy založené prevodom vlastníctva darovacou zmluvou zakladajú právny stav, ktorý má právnu istotu, požíva právnu ochranu s tým, že záväznosť z tohto vyplývajúcu zmluvné strany na seba zobrali sami a dobrovoľne K narušeniu tohto stavu už nemôže dôjsť zo svojvoľe darcu (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 11. 2014, sp. zn.: 7Co/214/2014).

Z citovaného zákonného ustanovenia (§ 630 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu na vrátenie daru nie je akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného alebo len samotná jeho nevďačnosť, ale také správanie sa, ktoré s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba pritom vychádzať zo princípu vzájomnosti. To znamená, že treba brať do úvahy a hodnotiť aj správanie darcu, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade by sa totiž nemohol darca úspešne domáhať vrátenia daru, lebo reakciu obdarovaného i keby bola taktiež nevhodná, nebolo by možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, išlo by v takom prípade o spoločensky nežiaducu vzájomnú komunikáciu medzi darcom a obdarovaným., ktorú by sotva bolo možné charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného. Výnimkou by bolo iba také správanie sa obdarovaného, ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu samotného darcu (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 05. 2008, sp. zn.: 2 Cdo/108/2007).

Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného alebo len jeho samotná nevďačnosť, ale také správanie sa, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide buď o porušenie značnej intenzity, alebo porušovanie sústavné, alebo aj neposkytnutie potrebnej pomoci darcovi alebo iným osobám, ktorá povinnosť vyplýva buď z právnych noriem (§ 18 a nasl., §30 a nasl. Zákona o rodine) alebo zo zmluvného vzťahu (lex contractus), pričom tieto osoby patria k členom rodiny darcu. Negatívne správanie sa obdarovaného k darcovi, alebo k jeho rodine, ktoré treba posudzovať ako správanie sa v rozpore s dobrými mravmi, sa musí prejavovať objektívne (Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. 03. 2014, sp. zn.: 25Co/375/2013).

Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, súd konštatuje, že z výpovede svedkyne O. nevyplývajú žiadne priame dôkazy o jej osobných poznatkoch, skúsenostiach o odmietnutí, neposkytnutí alebo správaní sa odporcu voči navrhovateľke v rozpore s dobrými mravmi. Všetky vedomosti o vzťahu medzi navrhovateľkou a odporcom má svedkyňa len sprostredkovane z vyjadrení samotnej navrhovateľky, preto súd jej výpoveď nepovažuje za dokaz preukazujúci, že odporca konal spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy.

Svedok Š. taktiež nemá žiadnu konkrétnu osobnú skúsenosť o kontakte a vzťahoch medzi účastníkmi konania. Všetky informácie má len sprostredkovane od navrhovateľky. Jeho výpoveď taktiež nepreukazuje konanie odporcu hrubo porušujúce dobré mravy.

Svedkyňa G. tvrdí, že bola prítomná keď odporca navrhovateľke nezdvihol telefón, čo však nesvedčí o konaní odporcu v rozpore s dobrými mravmi. Sama svedkyňa potvrdila, že sa navrhovateľke následne odporca ozval, uviedol, že je v práci a že môže ísť taxíkom, čo podľa názoru súdu korešponduje s tvrdeniami odporcu a ich aj potvrdzuje.

Ďalej svedkyňa H. vychádza taktiež iba z informácií od navrhovateľky, pričom nikdy nebola osobne prítomná situácii, v ktorej by odporca verbálne, fyzicky alebo iným spôsobom konal voči navrhovateľke v rozpore s dobrými mravmi.

Svedkyňa V.Z.H. uvádza, že bola osobne prítomná u navrhovateľky v čase, keď táto telefonovala odporcovi a žiadala ho aby ju odviezol na rehabilitáciu a počula ako odporca odpovedal, že si má zavolať sanitku. Súd poukazuje nato, že svedkyňa nepozná obsah celého rozhovoru, ktorý je potrebný na posúdenie tejto odpovede odporcu v celkovom kontexte a teda na posúdenie konania odporcu ako takého. Pokiaľ išlo len o rehabilitáciu, tak nešlo o stav ani kritický ani akútny. Skutočnosti, ktoré svedkyňa

uvádza potvrdzujú výpoveď odporcu, že vzhľadom na charakter svojej práce z nej nemôže kedykoľvek odísť, resp. zdvihnúť navrhovateľke telefón.

Z výpovede všetkých svedkov, ktorých žiadala vypočuť navrhovateľka vyplýva, že navrhovateľka je na svoj vek duševne čulá, fyzicky primerane samostatná a spôsobilá si zabezpečiť nielen základné životné potreby ale aj samostatne vykonať drobné nákupy, navariť si, absolvovať prechádzky a ísť k lekárovi prostriedkami MHD. Tieto skutočnosti sama navrhovateľka v konečnom dôsledku taktiež potvrdila.

Súd uvádza, že k povinnosti obdarovaného poskytovať primeranú pomoc a prejavovať patričnú úctu darcovi nemožno zaradiť povinnosť darcu poskytovať pomoc len podľa predstáv a v čase určenom darcom. V tomto smere sa súd plne stotožňuje s názorom vyjadreným v už citovanom Rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. 03. 2014, sp. zn.: 25Co/375/2013, v ktorom Krajský súd v Nitre uviedol, že „iba to, že navrhovatelia si predstavovali spolužitie s odporcom a jeho rodinou iným spôsobom, čo je na jednej strane prirodzené, nezakladá dôvod na vrátenie daru, keďže neboli zistené kvalifikované dôvody pre takéto rozhodnutie“. Ďalej týmto ohľade súd poukazuje aj na právny názor vyjadrený v Rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. 06. 2013, sp. zn.: 6Co/107/2013, v ktorom Krajský súd v Nitre uviedol nasledovné: „Nie každé chovanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného chovania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi, naplňuje znaky ust. § 630 OZ. Predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym chovaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií, a nielen podľa subjektívneho názoru darcu“. Navrhovateľ je ženatý človek v produktívnom veku, má dve deti a je zamestnaný (v tomto ohľade viď aj Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. 09. 2014, sp. zn.: 4Co/368/2014, kde Krajský súd Bratislava uviedol: „Naviac je potrebné pri hodnotení správania sa odporcov zohľadniť aj ich vek, pohlavie, prípadné školské či pracovné zaneprázdnenie...“). V tomto kontexte by teda nebolo spravodlivým, aby bolo odporcovi na ujmu to, že nereagoval na každý telefonát navrhovateľky, alebo na také požiadavky, ktoré nemajú neodkladný charakter.

Navrhovateľka v konaní nijakým spôsobom nepreukázala, že by sa odporca zaviazal starať sa o navrhovateľku, pomáhať jej a na starobu ju opatrovať ako to uvádzala vo svojom návrhu. Toto nijakým spôsobom nevyplýva ani z darovacej zmluvy týkajúcej sa predmetnej nehnuteľnosti, v ktorej bolo medzi účastníkmi dohodnuté iba vecné bremeno spočívajúce v práve navrhovateľky na doživotné užívanie nehnuteľnosti. Odporca teda nemal k navrhovateľke žiadnu právnu alebo zmluvnú povinnosť, ktorú by zanedbal.

Taktiež nebolo v konaní preukázané, žeby sám odporca inicioval umiestnenie navrhovateľky do penziónu. V tejto súvislosti súd poukazuje nato, že žiadosť o umiestnenie do domova sociálnych služieb je podpísaná samotnou navrhovateľkou. Odporca chcel navrhovateľke poskytnúť pomoc pri získaní pobytu vo vyhovujúcejšom zariadení.

V kontexte celej prejedávanej veci nemožno opomenúť skutočnosť, že účastníci mali už v minulosti súdny spor, v ktorom sa navrhovateľka domáhala od odporcu vrátenia daru a v ktorom bola neúspešná. Odporca uvádza, že od tohto sporu s ním navrhovateľka komunikuje minimálne, nepúšťa ho do bytu a jeho pomoc odmieta. Keď sa dozvedel, že ju potrebuje a chcel jej ju poskytnúť reaguje tak, že nič nepotrebuje. Navrhovateľka má zlé vzťahy aj s jeho rodičmi, čo títo potvrdili.

Z celého dokazovania vyplynulo, že žiaden svedok nemal osobnú skúsenosť ani nebol prítomný situácie, že by odporca konal voči navrhovateľke v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Súd považuje za potrebné osobitne uviesť, že tou starostlivosťou, ktorá sa očakáva od obdarovaného je starostlivosť, ktorú darca nevyhnutne potrebuje na zabezpečenie základných životných potrieb a jej zabezpečenie v takom rozsahu, ktorú môže darca oprávnené od obdarovaného požadovať, s tým, že túto starostlivosť môže v rámci možností darca zabezpečiť osobne alebo iným spôsobom.

V konaní bolo preukázané a súd i sám vníma a hodnotí navrhovateľku ako osobu, ktorá je vzhľadom na svoj vek mentálne aj fyzicky v dobrej kondícii, pričom táto jej umožňuje samostatnú existenciu a nezávislé uspokojovanie základných životných potrieb. Navrhovateľka je mobilná, čo nepopiera, je spôsobilá absolvovať pravidelne prechádzky, realizovať drobné nákupy a vykonať samostatne základnú každodennú hygienu.

S poukazom na vyššie uvedené, keď súd vykonal v konaní všetky dôkazy, ktoré účastníci navrhli, súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol, nakoľko ako bolo uvedené v konaní nebolo preukázané konanie odporcu, ktoré by hrubo porušovalo dobré mravy, čo predstavuje absenciu zákonného predpokladu na základe ktorého by mohol byť prejednávaný návrh navrhovateľky úspešný.

Záverom súd uvádza, že pokiaľ ide o vzájomné vzťahy medzi navrhovateľkou a odporcom je potrebné, aby sa odporca najmä s poukazom na pokročilý vek navrhovateľky naďalej v čo najväčšej možnej miere snažil o obojstranne vyhovujúci spôsob komunikácie. Je však potrebné, aby sa takáto snaha odporcu stretla aj s prijatím zo strany navrhovateľky, nakoľko odporca ako aj svedkovia D. F., V. F., ako aj V. F. uviedli, že navrhovateľka pomoc neprijíma a odmieta snahy o osobný, alebo aj iný kontakt.

S poukazom na vyššie uvedené, keď súd vykonal v konaní všetky dôkazy, ktoré účastníci navrhli, súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol, nakoľko ako bolo uvedené v konaní nebolo preukázané konanie odporcu, ktoré by hrubo porušovalo dobré mravy, čo predstavuje absenciu zákonného predpokladu na základe ktorého by mohol byť prejednávaný návrh navrhovateľky úspešný.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľka bola vo veci neúspešná, preto súd odporcovi priznal plnú náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z:

a/ Trovy právneho zastúpenia odporcu, ktoré podľa Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. účinnej ku dňu vykonania úkonu právnej služby pozostávajú zo:

1/ Štyri úkony právnej služby pri hodnote úkonu 64,53 € (bez DPH), ako 1/13 výpočtového základu v roku 2015 podľa § 11 ods. 1 písm. c):

- prevzatie veci a prípravu zastúpenia dňa 06. 09. 2015 (§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky),
- vyjadrenie sa k návrhu na začatie konania dňa 08. 09. 2015 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 23. 09. 2015 (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 16. 12. 2015 (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky).

2/ Jeden úkon právnej služby pri hodnote úkonu 66 € (bez DPH), ako 1/13 výpočtového základu v roku 2016 podľa § 11 ods. 1 písm. c):

- účasť na pojednávaní dňa 26. 02. 2016 (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky).

3/ Režijný paušál - 4 × 8,39 €, 1 × 8,58 €, spolu 42,14 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Trovy právneho zastúpenia spolu, úkony právnej služby 324,12 € + režijný paušál 42,14 €, spolu 366,26 €. Keďže právna zástupkyňa odporcu nie je platcom DPH, odmena sa nezvyšuje.

Súd priznal odporcovi trovy právneho zastúpenia za požadované obdobie od 06. 09. 2015 do 26. 02. 2016 podľa ich vyčíslenia právnym zástupcom zo dňa 22. 06. 2016, nakoľko boli vyčíslené v súlade s citovanou vyhláškou správne a primerane.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).